

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 05.januara 2021. godine
Br. ref.:RK 1688/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI166/20

Podnosilac

Ministarstvo rada i socijalne zaštite

**Zahtev za ocenu ustavnosti presude ARJ-UVZP.br. 34/2020
Vrhovnog suda Kosova od 06 maja 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosioci zahteva

1. Zahtev je podnelo Ministarstvo rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga pred Ustavnim sudom zastupa Državni pravobranilac Naime Abazi koji radi pri Državnom pravobranilaštvu Kosova u Ministarstvo pravde Republike Kosovo.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu ARJ-UVZP.br. 34/2020 Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu Vrhovni sud) od 06 maja 2020. godine., koju je primio 27. jula 2020. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda kojom se prema navodima podnosioca zahteva povređuju prava i slobode garantovane članom 24 [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje] i članom 102 [Opšta Načela Sudskog Sistema]-Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 21. stav 4. i članu 113.7 Ustava, članovima , 22. [Procesiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 23. oktobra 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 02. novembra 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Remzie Istrefi Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
7. Dana 17. novembra 2020. godine, Sud je obavestio pravnog zastupnika podnosioca zahteva i podnosioca zahteva da je potrebno da sudu dostave ovlašćenje za zastupanje.
8. Dana 20. novembra 2020. godine, Ministarstvo Pravde je dopisom sa referentnim br. MPMS/2020 dostavilo sudu ovlašćenje za zastupanje potpisano od strane generalnog državnog pravobranioca Sami Istrefi.
9. Dana 24 novembra 2020 Sud je obavestio Vrhovni sud o registraciji predmeta i prosledio kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
10. Dana 24 novembra 2020 Sud je zahtevao od osnovnog suda u Prištini da mu dostavi povratnicu kako bi sud utvrdio datum prijema osporene presude.
11. Dana 26. novembra 2020. godine, Osnovni sud u Pristini je priložila Sudu potvrdu o uručanju presude [ARJ-UZVP.br.34/2020] Vrhovnog suda, sa datumom uručenja od 29. jul 2020. godine.

12. Dana 17. decembra 2020. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Dana 29. jula 2016 godine, podnosilac zahteva (tužene, Ministarstvo rada i socijalne zaštite – Departman za penzije) je odlukom MRSZ/DP odbio zahtev tužioca I. M. sa brojem dosijea 193194 o priznavanju prava na osnovnu penziju u mesečnom iznosu od 75 evra, penziju platiša doprinosa u mesečnom iznosu od 65 evra počevši od 06. juna 2016. godine. Ukupan iznos penzije je 140 evra.
14. Ne utvrđenog datuma, tužilac I.M., nezadovoljan gore navedenom odlukom, podnosi žalbu podnosiocu zahteva.
15. Dana 11. oktobra 2016 godine, podnosilac zahteva odgovorom na žalbu br 373 odbija žalbu tužioca.
16. Dana 20 aprila 2017 godine tužilac I.M je podneo tužbu , Osnovom sudu u Prištini Departman za upravna pitanja (u daljem tekstu: Osnovni sud), tražio poništenje odluke MRSZ/DP od 29.07.2016. godine i odgovora na žalbu br 373 izdate od Divizije za penzijske šeme, sa predlogom da mu nakon poništenja osporenih akta, prizna pravo na penziju platiša doprinosa od dana navršavanja doba za penzionisanje i da mu naknadi razliku između starosne penzije i penzije platiša doprinosa od 12.04.2010. godine do 06.06.2016. godine
17. Dana 29.maja 2018. godine, Osnovi sud je rešenjem A.br. 728/2017, naložio sledeće;

I. OBAVEZUJE se tužena, Ministarstvo rada i socijalne zaštite, da u roku od 30 dana od dostave tužbe sa svim spisima koje su priložene ovom rešenju, iznese sudu odgovor na tužbu u pisanoj formi u dva primeraka, pod pretnjom proceduralnih posledica kao i da pošalje sudu sve spise koje se tiču ovog spornog predmeta.

II. Tužena treba da u odgovoru na tužbu, iznese proceduralne prigovore i da izjavi da li prihvata ili osporava tužbeni zahtev tužioca. Ukoliko tužena ospori tužbeni zahtev, odgovor na tužbu treba da sadrži i činjenice na koje tužena zasniva njegove navode i dokaze kojima se dokazuju takve činjenice . Odgovor na tužbu mora sadržati sve elemente predviđene odredbom člana 37. ZUS-a vezano sa članom 99. ZPP-a.

III. Ako je odgovor na tužbu je nerazumljiv ili nepotpun, u cilju eliminacije ovih nedostataka, sud će postupiti u skladu sa odredbom člana 37.3. ZUS-a, vezano sa članom 102. ZPP-a.

IV. Lice koje se predstavlja kao pravni zastupnik je dužno da prilikom preduzimanja prve proceduralne radnje, dokaže svojstvo pravnog zastupnika, a opunomoćeni je, preduzimanjem prve proceduralne radnje dužan da sudu predstavi ispravno punomoćje.

18. Dana 26 novembra 2018. godine, Osnovi sud je rešenjem A.br. 728/2017, obustavio postupak prema tužbi tužioca I.M., pod znakom A.br. 728/2018 od 20.04.2017. godine, zbog smrti tužioca, obrazlažući da : *“...prekida postupak u ovoj stvari dok se u ovom sudu ne pojave naslednici tužioca, odnosno dok ne preduzimaju radnje kojima bi tražili preduzimanje neke radnje u ovoj stvari.”*
19. Dana 30. novembra 2018. godine, Državno pravobranilaštvo Kosova je podnelo odgovor na tužbu u kome *“...tužena, Ministarstvo rada i socijalne zaštite u Prištini, PREDLAŽE sudu da nakon izvođenja dokaza, donosi PRESUDU kojom se u potpunosti ODBIJA kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca, ostavljajući na snazi odluke tužene.”*
20. Dana 03. aprila 2019 godine, Osnovni sud je nastavio sa prekinutim postupkom, na zahtev predstavnika tužioca, kojim je obavestio sud da je tužilac I.M., još živ, prilažući Osnovnom sudu podneskom, potvrdu overenu od beležnika LRP.2556/2019, izdatu od beležnika Gazmend Heta, kako bi dokazao da je tužilac I.M., živ. Tužena (podnosilac zahteva) je za sednicu glavne rasprave na pravilan način pozvana, poziv je dobila 06.maja 2019. godine da se prijavi na sednici 17. juna 2019. godine u 09:30 sati, ali se nije pojavila u sud i odsustvo nije opravdala, sednica je održana na pravilan i zakonit način u skladu sa članom 41. ZUS-a, u prisustvu ovlašćenog tužioca a u odsustvu tužene (podnosioca zahteva).
21. Dana 17. juna.2019. godine, Osnovi sud je presudom A.br. 728/2017 usvaja *“...kao osnovan tužbeni zahtev tužioca I.M. iz sela Grebno, opština Uroševac i preinačuje se odluka tužene od 29.07.2017. godine, Ministarstvo rada i socijalne zaštite – Departman za penzije u Prištini i odgovor na žalbu br. 373 od 11.10.2016. godine, tako da se tužena obavezuje da tužiocu prizna pravo na penziju platiša doprinosa od navršavanja doba penzionisanja i naknadi mu razliku između starosne penzije i penzije platiša doprinosa, počevši od 12.04.2010. godine do 06.06.2016. godine, sa zakonskom kamatom od 8 %, sve ovo u roku od 15 dana od dana prijema ove presude.”*
22. Dana 10.jula 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu Kosova (u daljem tekstu Apelacioni sud) protiv presude A.br. 728/17 od 17.septembra 2019. godine Osnovnog suda, zbog suštinske povrede odredbi upravnog postupka, pogrešne i nepotpune primene činjeničnog stanja, pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se usvoji žalba podnosioca zahteva i PONIŠTI se presuda A.br. 728/17 od 17.06.2019. godine Osnovnog suda.
23. Dana 27. januara .2020. godine, Apelacioni sud je rešenjem AA.br. 585/2019, odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdio se presudu A.br. 728/2017 od 17. juna.2019. godine Osnovnog suda.
24. U rešenju Apelacioni sud je naveo: *“... Veće Apelacionog suda, polazeći iz takvog stanja stvari, u potpunosti prihvata kao pravične i zakonite pravne zaključke prvostepenog suda što se tiče činjeničnog stanja stvari, i takođe, pobijana presuda nije obuhvaćena suštinskim povredama odredbi Zakona o upravnim sporovima, povrede koje drugostepeni ispituje po službenoj dužnosti kao u pogledu člana 49. ZUS-a i 194. ZPP-a. Veće ocenjuje da je prvostepeni sud pravično odlučio povodom ocenjivanja zakonitosti osporenog rešenja kao u*

pogledu člana 9. i 44. ZUS-a, u pogledu navoda u tužbi, odgovoru na tužbi, presude Specijalne komore Vrhovnog suda Kosova od 31.03.2016. godine kao i drugih izvođenih dokaza u sednici glavne rasprave i pravično ocenio da je tužbeni zahtev tužioca osnovan, preinačujući odluku tužene od 29.07.2017. godine i odgovora na žalbu br. 373 od 11.10.2016. godine, tako da se tužena obavezala da tužiocu prizna pravo na penziju platiša doprinosa od navršavanja doba za penzionisanje i da mu naknadi razliku između starosne penzije i penzije platiša doprinosa počevši od 12.04.2010. godine do 06.06.2016. godine sa zakonskom kamatom od 8 %, sve ovo u roku od 15 dana od dana prijema ove presude“

“U odnosu na tvrdnje tužene na žalbu da je sud počinio suštinsku povreda odredbi postupka kada je tužiocu posle smrti odobrio tužbeni zahtev u upravnoj stvari kojeg je zastupio opunomoćeni prema ovlašćenju datom od tužioca dok je bio živ. Ova tvrdnja ne stoji jer je prvostepeni sud nastavio sa prekinutim postupkom, zahtevom predstavnika tužioca od 03.04.2019. godine, zahtevom, kojim je obavestio sud da je tužilac još živ. Tužena je za sednicu glavne rasprave na pravilan način pozvana, poziv je dobila 06.05.2019. godine da se prijavi na sednici 17.06.2019. godine u 09:30 sati, ali se nije pojavila u sud i odsustvo nije opravdala, sednica je održana na pravilan i zakonit način u skladu sa članom 41. ZUS-a, u prisustvu ovlašćenog tužioca a u odsustvu tužene. Opunomoćeni tužioca je 21.06.2019. godine, podneskom, sudu priložio potvrdu overenu od beležnika LRP.2556/2019 od 18.06.2019. godine, izdate od beležnika Gazmend Heta, kako bi dokazao da je tužilac živ.

25. Dana 06. marta 2020. godine, podnosilac zahteva (tužena) je uložila zahtev za vanredno ponovno razmatranje sudske odluke Vrhovnom sudu protiv rešenja Apelacionog suda AA..br. 585/2019, zbog povreda odredbi postupka i pogrešne primene materijalnog prava, predlogom da se zahtev usvoji i preinačuju presude sudova nižih instanci i ostaje na snazi odluka tužene od 29.07.2017. godine
26. Dana 06. maja 2020. godine, Vrhovni sud je presudom ARJ-UZVP – 34/2020, odbio kao neosnovan zahtev podnosioca zahteva (tužene, Ministarstvo rada i socijalne zaštite – Departman za penzije), za vanredno razmatranje sudske odluke uložene protiv rešenja Apelacionog suda AA.UZH.br. 585/2019 , obrazlažući:

“...Vrhovni sud Kosova, polazeći od takvog stanja stvari, pravni stav drugostepenog suda, u potpunosti priznaje kao pravičnu i zakonitu, prilikom odbijanja žalbe tužilje, jer osporena presuda nije obuhvaćena povredama podignutih odredbi u zahtevu

Sud primećuje da odluka i obaveštenje tužene, osporena tužbom, su neosnovane u Administrativnom uputstvu br. 15/2009, koji nije bio na snazi u vreme donošenja ovih dva akata od tužene, zbog razlike jer se isto uputstvo ukinulo Zakonom br. 04/L-131 o penzijskim šemama finansiranim od države , odnosno članom 27.1.1.7. i u ovom smislu, sud ova dva akta smatra u suprotnosti sa zakonom. Takođe iz izvođenih dokaza i na osnovu odluke tužene od 29.07.2016. godine, sud primećuje da je tužiocu priznato pravo na osnovnu penziju i pravo na starosnu penziju platiša doprinosa od 06.06.2016. godine, obrazloženjem da su se ispunili opšti uslovi i kriterijumi u smislu člana 3. Zakona br. 04/L-101 o penzijskim fondovima Kosova i AU

br. 15/2019 o povišenju osnovne penzije, za penzije sa 15 godina staža penzijskog osiguranja. Dalje, ovaj sud utvrđuje da presudom Specijalne komore Vrhovnog suda Kosova od 31.03.2016. godine, potvrđuje se činjenica da je tužilac radio u Preduzeću „Plantacioni NSH“ od 07.08.1979. godine i ima 25 godina radnog iskustva. Sud smatra da tužena nije pravično ocenila činjenično stanje i pogrešno je utvrdila materijalno stanje.“

Navodi podnosioca

27. Podnosilac zahteva smatra da su redovni sudovi, osporenim odlukama povredili član 24 [Jednakost pred zakonom] članom 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i član 102 [Opšta Načela Sudskog Sistema] Ustava.
28. Podnosilac zahteva povredu člana 24 Ustava obrazlaže “...da svi građani Republike Kosova moraju biti jednaki pred zakonom, šta u konkretnom slučaju smatramo da su Osnovni sud u Prištini – Departman za upravna pitanja, Apelacioni sud Kosova kao i Vrhovni sud Kosova, povredili član 24. Jednakost pred zakonom, kada su g. I.M., usvojili tužbeni zahtev u svojstvu tužioca (i posle smrti), na ovaj način diskriminišući sve ostale građane Republike Kosova, kojima je, na osnovu Administrativnog uputstva br. 15/2009, odbijen isti zahtev koji se tužiocu usvojio od suda, tačnije, odbijen im je zahtev o priznavanju prava na penziju platiša doprinosa od dana priznavanja prava na starosnu penziju – a ne od datuma ispunjavanja uslova, odnosno od datuma kada podnosilac zahteva dokaže da poseduje 15 godina staža platiša doprinosa.“
29. Podnosilac zahteva dalje smatra “...da su presude sudova stavili na ravnopravan položaj sve podnosiocce kojima je odbijen zahtev u odnosu sa I.M , kojem je usvojen tužbeni zahtev i priznato mu je pravo na penziju platiša doprinosa – razlika od datuma ispunjavanja uslova za priznavanje starosne penzije od dana 12.04.2010. godine do 06.06.2016. godine, kada je tužilac I.M. podneo zahtev za priznavanje prava na penziju platiša doprinosa i dokazima je potvrdio da poseduje 15 godina staža platiše doprinosa, u suprotnosti sa članom 2. stav 2, Administrativnog uputstva br. 15/2009 koji priznaje staž platiša doprinosa od datuma, meseca podnošenja kompletiranog zahteva. A u konkretnom slučaju, datum, mesec podnošenja kompletiranog zahteva je bio 06.06.2016. godine a ne 12.04.2010. godine.“
30. Podnosilac zahteva samo navodi povredu članova 31 i 102 Ustava ali istu ne obrazlaže niti objašnjava kako je do povrede ovih članova došlo, već tvrdi da je pravo podnosioca “...prekršeno od: Apelacionog suda i Vrhovnog suda Kosova, jer njihove odluke se u suprotnosti sa nekim odredbama člana 31. Ustava Republike Kosova“
31. Podnosilac zahteva se obraća Sudu sa zahtevom, da utvrdi da je došlo do povrede člana 24 Ustava i da odloči sledeće; .

“USVAJA zahtev Ministarstva rada i socijalne zaštite u Prištini kao OSNOVAN.

PONIŠTAVA presuda Vrhovnog suda na Kosovu – ARJ-UZVP.br. 34/2020 od 06.05.2020. godine, presuda Apelacionog suda - A.A.br. 585/2019 od 27.01.2020. godine kao i presudu Osnovnog suda u Prištini – Departman za upravna pitanja A.br. 728/17 od 17.06.2019. godine.

ODBIJA se kao potpuno NEOSNOVAN tužbeni zahtev tužioca Ilaz Mani iz sela Grebno – opština Uroševca. “

Ocena prihvatljivosti zahteva

32. Sud prvo ispituje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o radu.
33. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

34. Sud se takođe poziva i na stav 4 člana 21 [Opšta načela] Ustava, koji propisuje:

"4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode vale i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva".

35. Štaviše, Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti, kao što je propisano u Zakonu. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

"1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48. [Tačnost podneska]

"Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena ikoji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49. [Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku... .”

36. Sud pre svega primećuje da u skladu sa stavom 4 člana 21 Ustava, podnosilac zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu, pozivajući se na navodne povrede njegovih ustavnih prava i sloboda, koji važe i za pojedince i za pravna lica (vidi slučaj Ustavnog suda Republike Kosova br. KI41/09, podnosilac zahteva: Univerzitet AAB-RIINVEST L.L.C., Priština protiv Vlade Republike Kosova, rešenje o neprihvatljivosti od 3. februara 2010. godine).
37. Što se tiče ispunjenja ostalih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva podneo zahtev u svojstvu ovlašćene strane, osporavajući akt javnog organa, odnosno presudu ARJ-UZVP.br. 34/2020 od 06.maja 2020. godine, nakon iscrpljenja svih pravnih sredstava. Podnosilac zahteva je isto tako naglasio prava i slobode za koje tvrdi da su povređene, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokom koji je propisan u članu 49. Zakona.
38. Pored toga, Sud uzima u obzir pravilo 39. [Kriterijum o prihvatljivosti], stav (2) Poslovnika o radu, koje propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.”

39. Sud prvo primećuje gore navedeno pravilo, zasnovano na sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglasi zahteve neprihvatljive iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu 2 pravila 39 Poslovnika.
40. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi kategorisani kao „očigledni ili evidentni nedostatak povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi. (Vidi: tačnije za koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“ i specifičnosti gore pomenutih četiri kategorija navoda kvalifikovanih kao „očigledno neosnovani“, Praktični vodič ESLJP-a o Uslovima prihvatljivosti od 31. avgusta 2019. godine; Deo III. Neprihvatljivost merituma, A. očigledno neosnovani navodi, stavovi 255 do 284).
41. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na odgovarajuće navode podnosioca zahteva, u čijoj će oceni, Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa

kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredaba ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom.

42. Što se tiče konkretnog slučaja, Sud primećuje da se suština navoda o povredi (i) prava zagarantovanih članom 24 [Jednakost pred zakonom] Ustava, i (ii) prava zagarantovanih članom 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i članom 102 [Opšta Načela Sudskog Sistema] Ustava.
43. Kada su u pitanju gore navede povrede prava zagarantovanih članom 24., 31. i 102. Ustava, Sud podseća da prema dobro uspostavljenoj praksi ESPLJ sud proglašava predstavku neprihvatljivom kao očigledno neosnovanu u skladu sa kriterijumom (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi kada se ispuni jedan od dva karakteristična uslova i to ;
- a) kada podnosilac zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta to sasvim očigledno (Vidi: u tom smislu, slučaj ESLJP-a *Trofimchuk protiv Ukrajine (odluka)* br 4241/03 od 31. maja 2005 godine, takođe vidi *Baillard protiv Francuske (odluka)*) br 6032/04 od 25. septembra 2008 godine);
 - b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (npr. ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odredi drugačije.

(i) Što se tiče navodnih povreda prava zagarantovanih članom 24 [Jednakost pred zakonom] Ustava

44. U vezi ovih navoda podnosioca, Sud najpre upućuje na sudsku praksu ESLJP koja kaže da *"diskriminacija predstavlja različito postupanje, bez objektivnog i racionalnog opravdanja, prema osobama u relativno sličnim situacijama"* (vidi: *Willis protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, paragraf 48, presude ESLJP od 11. septembra 2002. godine; *Bekos i Koutropoulos protiv Grčke* paragraf 63, presuda ESPLJ od 13. marta 2006. godine).
45. Dalje, Sud podseća da bi tvrdnje podnosilaca u vezi povrede prava na nediskriminaciju bile uspešne, oni *inter alia* moraju da dokažu da se njihov položaj može smatrati sličnim sa položajem drugog lica koje je imalo bolji tretman (vidi: *Fredin protiv Švedske* (no. 1), paragraf 60. ESLJP, presuda od 18. februara 1991.godine).
46. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da podnosilac zahteva povredu obrazlaže *"...smatramo da su Osnovni sud u Prištini – Departman za upravna pitanja, Apelacioni sud Kosova kao i Vrhovni sud Kosova, povredili član 24. Jednakost pred zakonom, kada su g. I.M., usvojili tužbeni zahtev u svojstvu tužioca (i posle smrti), na ovaj način diskriminišući sve ostale građane Republike Kosova,*

kojima je, na osnovu Administrativnog uputstva br. 15/2009, odbijen isti zahtev koji se tužiocu usvojio od suda, tačnije, odbijen im je zahtev o priznavanju prava na penziju platiša doprinosa od dana priznavanja prava na starosnu penziju – a ne od datuma ispunjavanja uslova, odnosno od datuma kada podnosilac zahteva dokaže da poseduje 15 godina staža platiša doprinosa.“

47. *Međutim, podnosioci zahteva ne prilažu dokumentaciju za "...sve ostale građane Republike Kosova, kojima je, na osnovu Administrativnog uputstva br. 15/2009, odbijen isti zahtev koji se tužiocu usvojio od suda, tačnije, odbijen im je zahtev o priznavanju prava na penziju platiša doprinosa od dana priznavanja prava na starosnu penziju – a ne od datuma ispunjavanja uslova, odnosno od datuma kada podnosilac zahteva dokaže da poseduje 15 godina staža platiša doprinosa.“*
48. *Sud primećuje da podnosilac zahteva ne navodi koja prava su povređena podnosiocu zahteva već pokušava u apstraktu da štiti prava za "...sve ostale građane Republike Kosova," ne obrazlažući na koji način je sam podnosilac zahteva diskriminisan i kako je "...različito postupanje, bez objektivnog i racionalnog opravdanja,..“ sprovedeno prema podnosiocu zahteva "...u odnosu na druge osobe u relativno sličnim situacijama“*
49. *Podnosilac nije obrazložio ili pružio dokaze da se položaj podnosioca zahteva može smatrati sličnim sa položajem drugog lica koje je imalo bolji tretman (vidi: *Fredin protiv Švedske* (no. 1), paragraf 60. ESLJP, presuda od 18. februara 1991.godine).*
50. *Stoga sud konstatuje da što se tiče ovih navoda podnosioca o povredi prava zagwarantovanih članom 24 [Jednakost pred zakonom] Ustava, Sud zaključuje da ovaj deo zahteva treba proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanu jer se ovi navodi kvalifikuju se kao navodi koji spadaju u kategoriju (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi jer je podnosilac zahteva jednostavno naveo jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava ,ne objašnjavajući pritom na koji su način su samom podnosiocu zahteva povređena niti je predočio materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode o diskriminaciji. Prema tome, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.*

(ii) što se tiče navodne povrede prava zagwarantovanih članom 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i članom 102 [Opšta Načela Sudskog Sistema] Ustava.

51. *U konkretnom slučaju podnosilac zahteva samo navodi povredu članova 31 i 102 Ustava ali istu ne obrazlaže niti objašnjava kako je do povrede ovih članova došlo, već tvrdi da je pravo podnosioca "...prekršeno od: Apelacionog suda i Vrhovnog suda Kosova, jer njihove odluke se u suprotnosti sa nekim odredbama člana 31. Ustava Republike Kosova“*
52. *Stoga sud konstatuje da što se tiče ovih navoda podnosioca o povredi prava zagwarantovanih članom 31. i članom 102 Ustava , Sud zaključuje da ovaj deo*

zahteva treba proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanu jer se ovi navodi kvalifikuju se kao navodi koji spadaju u kategoriju (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi jer je podnosilac zahteva jednostavno naveo jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene. Prema tome, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

Zaključak

53. Stoga sud konstatuje da što se tiče ovih navoda podnosioca o povredi prava zagarantovanih članom 24., 31. i 102 Ustava, Sud zaključuje da zahtev u celosti treba proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanu jer se ovi navodi podnosioca kvalifikuju se kao navodi koji spadaju u kategoriju (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“. Prema tome, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1. i 7. Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 17. decembra 2020. godine, je jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

Arta Rama-Hajrizi